

Bemærkninger til forordningsforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning:

Formålet med nærværende forslag til landstingsforordning er at udvide rammerne for KNI A/S' virksomhed med henblik på at muliggøre følgende tiltag:

1. KNI A/S overtager Nuka A/S pr. 1. januar 2005.
2. KNI A/S overtager Royal Arctic Bygdeservice A/S pr. 1. januar 2006.
3. KNI A/S gives adgang til befording af passagerer til og fra bygderne, f.eks. ved at medtage passagerer på friskvarebåde, som er godkendt til passagersejlad.

Sigtet hermed er at skabe rammer, som muliggør:

- Et generelt lavere samfundsmæssigt omkostningsniveau for servicering af bygderne.
- En bedre koordination af forskellige former for serviceopgaver.
- Et højere serviceniveau for bygderne samt en bedre koordination mellem bygdernes behov og ønsker og den tilbudte service.

2. Forslagets hovedpunkter:

De gældende bestemmelser om KNI koncernens virksomhed fastsætter, at koncernens selskaber på forretningsmæssigt grundlag driver virksomhed inden for engros- og detailhandel og anden dermed beslægtet virksomhed.

Forslaget indebærer en udvidelse af disse rammer for koncernens virksomhed, således at den fremover vil omfatte:

1. Engros- og detailhandel.
2. Produktion af fiske- og seafoodprodukter, slagteriprodukter og andre fødevarer, samt bestående finansieringsvirksomhed knyttet hertil.
3. Søvejs gods- og passagerbefordring til og fra bygder.

I henhold til den gældende landstingsforordning kan Landsstyret forpligte koncernens selskaber til at indgå kontrakter på forretningsmæssige vilkår om offentlig tjeneste med forsyning med forbrugsvarer, erhvervsredskaber, flydende brændstoffer m.v. (§ 2, stk. 3).

Forslaget udvider Landsstyrets mulighed for at forpligte koncernens selskaber til at indgå kontrakter på forretningsmæssige vilkår til også at omfatte søvejs gods- og passagerbefordring, samt beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, herunder også etablering eller opretholdelse af indhandlings- og produktionsanlæg.

Formålet hermed er at give Grønlands Hjemmestyre mulighed for at sikre, at samfundsmæssige interesser tilgodeses.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Forslaget indebærer ikke i sig selv økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. En gennemførelse af den bygdesamordning, som muliggøres gennem forslaget, vil imidlertid indebære økonomiske konsekvenser for det offentlige, herunder offentligt ejede selskaber. Den nærmere karakter og det nærmere omfang af disse økonomiske konsekvenser afhænger af, hvorledes bygdesamordningen gennemføres, og af de dispositioner, som de involverede selskaber træffer inden for rammerne af bygdesamordningen. Maersk Broker K/S har udarbejdet en rapport, som belyser de økonomiske konsekvenser af den bygdesamordningsmodel, som er udgangspunkt for de aktuelle implementeringsovervejelser. Det må imidlertid understreges, at der alene er tale om et udgangspunkt.

Rapporten er vedlagt forordningsforslaget. Rapportens overordnede konklusion er, at en sammenlægning af bygdeaktiviteter under KNI's ansvar vil *"frembyde en række muligheder for serviceforbedringer for bygdebefolkningen og økonomiske fordele som helhed for det grønlandske samfund."*

Royal Arctic Bygdeservice A/S står over for en udskiftning af sin eksisterende flåde inden for en kortere årrække. Maersk Broker K/S vurderer, at en udskiftning vil koste ca. 150 mio. kr., hvis det nuværende serviceniveau skal opretholdes. Dog anfører Royal Arctic Line A/S og Royal Arctic Bygdeservice A/S i deres høringssvar, at finanslovsforslaget for 2005 lægger op til et serviceniveau, som bevirker, at flåden kan reduceres til to skibe, hvorved omkostningen ved udskiftning alene andrager 100 mio. kr.

Maersk Broker K/S peger på muligheden for i stedet at timechartre den fornødne tonnage.

Maersk Broker K/S estimerer, at det ved realitetsforhandlinger med et eksternt rederi bør være muligt at indgå en kontrakt til cirka 42,9 – 42,0 mio. kr. (pristalsreguleres) for bygdebesejling af fragt på vestkysten. Hertil kommer fragtrelaterede omkostninger og agentaftaler. Omkostningerne ved Royal Arctic Bygdeservice A/S'

servicering af vestkysten er opgjort til 44,9 mio. kr., hvortil kommer fragtrelaterede omkostninger og agentaftaler.

Der vil i forbindelse med implementering af den alternative besejling skulle anskaffes pramme til 5 mio. kr. Der er endvidere opgjort afviklingsomkostninger i Royal Arctic Bygdeservice A/S til 13,8 mio. kr.

KNI A/S forventer, at der kan spares ca. 7 mio. kr. årligt på lønudgifter i forbindelse med løsning af Nuka A/S' opgaver, mens der vil være implementeringsomkostninger det første år på ca. 0,7 mio. kr.

KNI A/S har allerede 3 friskvarebåde og forventer at indkøbe yderligere 3. Friskvarebådene sikrer en tilfredsstillende vareforsyning til selskabets butikker i yderdistrikterne. Såfremt dette forslag til landstingsforordning nyder fremme, vil disse både kunne udnyttes bedre, idet de (under forudsætning af fornøden godkendelse hertil) også vil kunne medtage passagerer og herved sikre bedre transportforhold for bygdebefolkningen og turister.

Herudover kommer en række ikke værdiansatte synergieffekter, som selskaberne har påpeget:

Koordinering af:

- ledig fryse-/kølekapacitet
- fælles transportmidler (trucks etc.)
- kvalitetskontrol i Aalborg
- besøg af køle/frysemontør i Grønland
- teknisk vedligehold i bygderne

Eksisterende synergieffekter i forholdet mellem Royal Arctic Bygdeservice A/S og Royal Arctic Line A/S vil eventuelt kunne falde bort, afhængigt af, hvilke ydelser KNI A/S vil købe fra Royal Arctic Line A/S. En eventuel forhandling vi ske ud fra forretningsmæssige vilkår.

Der må påregnes forøgede sociale udgifter, i det omfang ikke alle beskæftigede, hvis stillinger bortrationaliseres, opnår alternativ beskæftigelse. Der kan opstå tab af skatteindtægter i det omfang, der benyttes arbejdskraft, som ikke er skattepligtig i Grønland, eller skattegrundlaget falder som følge af mindre beskæftigelse. Såfremt Nuka A/S' lokaler i Nuuk ikke anvendes til de nuværende formål, vil der forventeligt ske en regnskabsmæssig nedskrivning af disse, som ikke er opgjort på nuværende tidspunkt.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

Forslaget forventes ikke i sig selv at indebære økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, når der bortses fra de direkte berørte

hjemmestyreejede aktieselskaber (KNI A/S, Nuka A/S, Royal Arctic Line A/S, og Royal Arctic Bygdeservice A/S).

Dog forventes samordningen at indebære muligheder for at skabe forbedrede rammer for erhvervsudvikling i bygderne, i form af et højere serviceniveau. Blandt andet vil der være mulighed for en højere frekvens for søvejs passagertransport samt for transport af visse varegrupper. KNI A/S overvejer, at indsætte fryseskibe med en fragtkapacitet, som er tre gange større end den nuværende.

Arctic Umiaq Line har oplyst, at selskabet hvert år indgår kontrakter med private fartøjsejere om udførelse af rutetrafik i chartersejlad. Hvis KNI, som overvejet, indsætter friskvarebåde med passagerkapacitet, vil indtægtsgrundlaget for de private fartøjsejere reduceres, hvilket kan have afgørende betydning for de pågældende fartøjers rentabilitet.

KNI A/S vil med samordningen i visse henseender opnå en dominerende markedsstilling. Misbrug af en dominerende stilling på et markedsområde er i henhold til § 13 i landstingslov om konkurrence forbudt. Landstingsloven tillægger endvidere Konkurrencenævnet en række beføjelser, som har til formål at modvirke skadevirkninger ved eventuelle konkurrence-begrænsninger.

KNI A/S har erklæret sig indforstået med forudsætningen om, at samordningen ikke må medføre en væsentlig forøgelse af brugerbetalingen eller forringelse af det eksisterende serviceniveau.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget forventes ikke i sig selv at have miljø- og naturmæssige konsekvenser. Ændrede bygdeanløbsfrekvenser og indsættelse af andre fartøjstyper vil eventuelt kunne tænkes at have miljømæssige konsekvenser, men alene inden for rammerne af gældende miljø- og fredningsbestemmelser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget indebærer ingen administrative konsekvenser for borgerne. Det forudsættes herved, at Royal Arctic Line A/S og KNI A/S indgår aftale vedrørende brug af Royal Arctic Lines eksisterende godsstyringssystem, samt at der etableres en tæt koordinering af operation m.v.

KNI A/S har erklæret sig indforstået med forudsætningen om, at samordningen ikke må medføre en væsentlig forøgelse af brugerbetalingen eller forringelse af det eksisterende serviceniveau.

7. Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyre:

Forslaget indebærer samfundsøkonomiske besparelser og bidrager dermed til bestræbelserne på at opnå en selv bærende økonomi, hvilket er et centralt element i selvstyreprocessen.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.:

Forslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

- Økonomidirektoratet
- Direktoratet for Miljø og Natur
- Landsstyrets Sekretariat, Lovkontoret
- Landsstyrets Sekretariat, Indenrigskontoret
- Skattedirektoratet
- Direktoratet for Boliger og Infrastruktur
- Direktoratet for Fiskeri og Fangst
- Direktoratet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked
- Familiedirektoratet
- Direktoratet for Sundhed
- Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke
- Administrationsdirektoratet
- Udenrigsdirektoratet
- Råstofdirektoratet
- KANUKOKA
- KANUNUPE
- KNI A/S
- Nuka A/S
- Royal Arctic Line A/S
- Royal Arctic Bygdeservice A/S
- Arctic Umiaq Line A/S

Forslaget er undtagelsesvis sendt i høring med en høringsfrist på blot 10 dage. En længere høringsfrist ville bevirke, at forslaget ikke kunne behandles under indeværende samling, hvilket ville få alvorlige konsekvenser for de involverede selskaber.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

- Økonomidirektoratet
- Landsstyrets Sekretariat, Lovkontoret
- Landsstyrets Sekretariat, Indenrigskontoret
- Skattedirektoratet
- Administrationsdirektoratet
- Direktoratet for Boliger og Infrastruktur
- Direktoratet for Fiskeri og Fangst
- Direktoratet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked
- Direktoratet for Sundhed
- Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

- Råstofdirektoratet
- KANUKOKA
- KNI A/S
- Nuka A/S
- Royal Arctic Line A/S
- Royal Arctic Bygdeservice A/S
- Arctic Umiaq Line A/S

Direktoratet for Sundhed, Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Råstofdirektoratet, Direktoratet for Fiskeri og Fangst samt Indenrigskontoret havde ingen bemærkninger til forslaget. KANUKOKA tilslutter sig forslaget. Det er landsforeningens opfattelse, at forordningsforslaget sandsynligvis vil indebære en styrkelse af bygdeserviceringen og produktionen af fiske- og seafoodprodukter i bygder og yderditrikter efter KNI's overtagelse af Nuka A/S. Landsforeningen anfører endvidere, at der synes at være en oplagt mulighed for bedre koordinering mellem produktion af fiske- og seafood produkter og indenrigs- og eksportsalg af "bygdeprodukter" ved overtagelsen.

De øvrige modtagne hørings svar er søgt indarbejdet i forslaget.

Nuka A/S' ønske om adgang til at udøve finansieringsvirksomhed er dog kun delvis imødekommet, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Herudover har bemærkninger vedr. tilrettelæggelsen af driften og de økonomiske forudsætninger herfor ikke kunnet indarbejdes. Dette skyldes, at landstingsforordningen alene er en rammelov for KNI koncernens virksomhed. KNI må selv, ud fra forretningsmæssige overvejelser, tilrettelægge koncernens drift, alene bundet af finansloven og af forudsætningen om, at der ikke må ske en væsentlig forøgelse af brugerbetalingen eller forringelse af det eksisterende serviceniveau. Dette indebærer også, at spørgsmål vedr. en eventuel indchartring af tonnage eller indkøb af både etc. må bero på KNI's afgørelse.

Det udkast, som blev sendt i høring, byggede på Landsstyrets principbeslutning af 11. juni 2004. Udkastet indeholdt derfor bestemmelser, som havde til formål at muliggøre KNI's overtagelse af Arctic Umiaq Line A/S' bygdebesejling. Landsstyret har i forlængelse af principbeslutningen indhentet en vurdering fra Maersk Broker K/S til nærmere belysning af de økonomiske konsekvenser af den bygdesamordningsmodel, som var under overvejelse. Landsstyret har på baggrund heraf besluttet, at Arctic Umiaq Line A/S ikke bør indgå i samordningen. Enkelte af de problemstillinger, som tages op i de afgivne hørings svar, er dermed ikke længere aktuelle.

Bemærkninger til forordningsforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede formulering af § 2, stk. 1, indebærer en udvidelse af rammerne for KNI koncernens virksomhed.

I henhold til den gældende bestemmelse driver selskaberne i KNI koncernen på forretningsmæssigt grundlag virksomhed inden for engros- og detailhandel og anden dermed forretningsmæssigt sammenhængende virksomhed.

Bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte produktion af fiske- og seafoodprodukter, slagteriprodukter og andre fødevarer, samt bestående finansieringsvirksomhed knyttet hertil. Formålet hermed er at muliggøre, at KNI A/S overtager Nuka A/S.

I henhold til Nuka A/S' nuværende vedtægter er selskabets formål at drive virksomhed med produktion af og handel med fiske- og seafoodprodukter, slagteri- og anden fødevarer virksomhed, og anden efter bestyrelsens skøn i forbindelse hermed stående virksomhed, samt finansieringsvirksomhed.

Hvad angår finansieringsvirksomhed har Nuka A/S i sit høringssvar oplyst, at selskabet i en række tilfælde har ydet lån til køb af nye fartøjer. Formålet har været at sikre større indhandlingsleverancer og højere indhandlingskvalitet. Selskabet ser gerne, at denne mulighed opretholdes. Særligt peger selskabet på de uheldige konsekvenser, det ville få, hvis selskabet tvinges til at opsig allerede ydede lån.

Det er ikke fundet nødvendigt eller hensigtsmæssigt at lade KNI A/S' virksomhed omfatte finansieringsvirksomhed, hverken generelt eller specifikt knyttet til produktion af fiske- og seafoodprodukter, slagteriprodukter og andre fødevarer. Der bortses herved fra bestående finansieringsaftaler (d.v.s. finansieringsaftaler, som Nuka A/S har indgået før landstingsforordningens ikrafttræden). Forslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Det forudsættes således, at Nuka A/S' vedtægter ændres, således at alene bestående finansieringsvirksomhed indgår i beskrivelsen af selskabets formål.

Bestemmelsen foreslås endvidere udvidet til at omfatte søvejs gods- og passagerbefordring til og fra bygder. Formålet hermed er at muliggøre, at KNI A/S overtager Royal Arctic Bygdeservice A/S. Formålet er endvidere at give KNI A/S mulighed for at kombinere gods- og passagertrafik til og fra bygderne, f.eks. ved at medtage passagerer på friskvarebåde, som er godkendt hertil.

Det forudsættes, at Royal Arctic Bygdeservice A/S skifter navn ved KNI A/S' overtagelse.

§ 2, stk. 2, foreslås videreført uændret. Bestemmelsen fastslår, at selskaberne kan drive den pågældende virksomhed i helt eller delvist ejede datterselskaber, i samarbejde med andre virksomheder og under andre navne.

Den foreslåede formulering af § 2, stk. 3, indebærer en udvidelse af Landsstyrets mulighed for at forpligte selskaberne i KNI koncernen til at indgå kontrakter på forretningsmæssige vilkår.

Den nuværende bestemmelse fastsætter, at Landsstyret kan forpligte selskaberne til på forretningsmæssige vilkår at indgå kontrakter om offentlig tjeneste med forsyning med forbrugsvarer, erhvervsredskaber, samt flydende brændstoffer m.v.

Bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte søvejs gods- og passagerbefordring samt beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, herunder også etablering eller opretholdelse af indhandlings- og produktionsanlæg.

Formålet hermed er at sikre Hjemmestyret mulighed for at pålægge KNI koncernens selskaber at indgå servicekontakter til sikring af samfundsmæssige interessers varetagelse.

At kontrakterne skal indgås på forretningsmæssige vilkår, indebærer, at det pågældende selskab dels skal have dækket de (nødvendige) omkostninger, som i kraft af kontrakten påføres selskabet, og dels skal kunne beregne sig en rimelig fortjeneste. Hvad der kan betragtes som en rimelig fortjeneste vil bl.a. afhænge af branche- og markedsforhold (under hensyn til selskabets risiko). I vurderingen indgår også konkurrencelovens forbud mod misbrug af en dominerende stilling.

Til nr. 2

§ 3 i den gældende landstingsforordning foreslås ophævet, da den ikke længere har betydning. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

" § 3. Selskaberne i KNI koncernen overtager driften af den virksomhed, der udføres af KNI Pilersuisoq A/S og KNI Pisiffik A/S.

Stk. 2. TELE Attaveqaatit A/S overtager senest 1. januar 1998 driften af Grønlands Postvæsen, der udføres af KNI Pilersuisoq A/S.

Stk. 3. Bestyrelsen for KNI A/S udarbejder planer og indstilling til landsstyret om KNI Pilersuisoq A/S ophør med rederivirksomhed og virksomhed med drift af billetkontorer. Landsstyret kan godkende aftaler om overdragelse helt eller delvis af rederivirksomheden og virksomheden med drift af billetkontorer på betingelse af, at der sikres en fortsat betjening af bygder og yderdistrikter med passagertrafik og skibstransport af gods. "

Til § 2

Det foreslås, at landstingsforordningen træder i kraft den 1. januar 2005.

Bilag: [Rapport fra Maersk Brooker, september 2004](#)